

Schriftelijke vragen art. 33

Indiener: Hans Boxem (VVD) en Theo Helmers (CDA)

Datum indiening vraag: 25 mei 2021

Datum verzending antwoord:

Onderwerp: Zonneparken in Hupsel, Holterhoek en Zwolle

Vier zonneparken zijn of worden binnenkort vergund in Hupsel, Holterhoek en Zwolle. Maar naar verluidt zitten er nog meer aan te komen. „Waarom zo verspreid in het coulisselandschap?” vragen ze zich in die buurtschappen af. „De gemeente is de regie kwijt.”, kopt Dagblad Tubantia in zijn editie van 14 mei 2021 op basis van gesprekken met vertegenwoordigers van de Contactgroep Holterhoek, de Contactgroep Zwolle en Belangenvereniging Hupsel.*

Ten einde raad wenden de buurtschappen zich tot de krant, ondanks de vele gesprekken die gevoerd zijn zowel ambtelijk als bestuurlijk met de gemeenten Oost-Gelre en Berkelland. Ten einde raad ook, omdat zonnepanelen op daken van omliggende agrarische gebouwen door de netcongestie niet gelegd kunnen worden, maar dat gemeente vanwege haar uitnodigingsplanologie in het RODE-beleid wel meewerkt aan initiatieven voor zonneparken op cultuurgrond. „Wij zijn voor bundeling. Benut alle bedrijfsdaken op industrieterrein de Laarberg, in ieder geval van de nieuw te bouwen bedrijfsgebouwen op het uitgebreide industrieterrein, eventueel aangevuld met zon op grond op en rondom het industrieterrein.”

In brieven (verzonden door de contactgroep Holterhoek) van 2 februari jl. en 21 maart jl. vroegen de gezamenlijke contactgroepen uit beide gemeenten hiervoor eerder bij de raad aandacht, maar verder dan deze brieven bij het college neerleggen is de raad niet gekomen. De pas-op-de-plaats, zoals opgenomen in motie M21-04 geldt voor nieuwe initiatieven, maar niet voor initiatieven waarvoor al een omgevingsvergunning is vergund of aangevraagd, zoals die in Holterhoek, Zwolle en Hupsel.

Nadat het CDA vorige maand steun vroeg voor deze leefgebieden middels motie M21-03, was het voor de VVD aanleiding in het vragen halfuur van de raadsvergadering van 18 mei 2021 daar vragen over te willen stellen, maar die konden vanwege de in die vergadering ook aan de orde komende boven aangehaalde motie over hetzelfde onderwerp, niet gesteld worden. Vandaar onze volgende schriftelijke vragen:

Inleiding

In de buurtschappen zijn drie zonneparken vergund (Hegemansweg in Zwolle, Eimersweg in Hupsel en Boksveenweg in Holterhoek) en voor drie zonneparken is een omgevingsvergunning aangevraagd, op locaties verspreid in de buurtschappen; zonder enige samenhang, los van elkaar, gewoon omdat een initiatiefnemer vanwege een belang van de grondeigenaar voor die plek kiest op zo'n kort mogelijke afstand van het schakelstation Laarberg. En omdat het uitnodigingsbeleid in RODE dat toestaat. Maar waarom eigenlijk? Waarom worden de bedrijfsdaken op de Laarberg niet (eerst) benut; waarom wordt er door gemeenten niet

(nog meer) gestimuleerd dat zonnepanelen op bedrijfsdaken op de nieuwe uitbreiding van dat industrieterrein worden benut, laat staan verplicht worden gesteld? Waarom worden initiatiefnemers voor zonneparken niet gevraagd zich voor zon op cultuurgrond op zo dicht mogelijk bij het schakelstation te richten, bijvoorbeeld aan te sluiten op het reeds aanwezige zonnepark aan de Deventer Kunstweg ten noordwesten van het toekomstig industrieterrein? Waarom geen regie vanuit de gemeentehuizen, in plaats van lukraak? Kunnen we die regie alsnog oppakken of doen we dan ons eigen uitnodigingsplanologie uit het RODE-beleid geweld aan. Hoe staan de zonnepark-initiatiefnemers hier tegenover? De gewenste zekerheid van een vergunning hebben ze al. Dichter bij het schakelstation, met dus altijd een beter business model, meer geconcentreerd in 1 gebied zou hen toch ook moeten aanspreken!

Vraag: Bent u bereid met het gemeentebestuur van Oost-Gelre, met houders en aanvragers van omgevingsvergunningen voor aanleg van zonneparken, met Liander en met vertegenwoordigers namens de buurtschappen te zoeken naar een locatie zo dicht mogelijk bij het schakelstation, waar minder bezwaarlijk dan op de huidige vergunde en aangevraagde locaties, zonne-energie van een vergelijkbare hoeveelheid kan worden opgewekt?

Antwoord: (door het college in te vullen)

Op Berkellands grondgebied zijn in de buurtschappen Holterhoek en Hupsel de zonneparken aan de Boksveenweg en Eimersweg vergund. De vergunningsaanvraag voor het zonnepark aan de Groenloseweg is ingediend en toetsen wij nu op volledigheid. Dit zijn de drie voor uw vragen relevante (plannen voor) zonneparken in Berkelland. Andere initiatieven in dit gebied hebben wij geïnformeerd over Motie M21-03, en daarbij aangegeven dat wij als gevolg van deze motie niet verder zullen meewerken aan hun plannen voor een zonnepark.

Gesprekken van een vergelijkbare strekking en samenstelling zoals u voorstelt hebben wij al gefaciliteerd op verzoek van de buurtschappen. Het inwisselen van een locatie voor een andere is binnen dezelfde vergunning niet mogelijk. Een andere locatie houdt in dat een nieuw initiatief opgestart moet worden, inclusief vooronderzoek, participatieproces, vergunningsprocedure en bijbehorende investeringen. Daarbij komt ook nog dat motie 21-04 ons duidelijk aangeeft voorlopig geen nieuwe grootschalige initiatieven te faciliteren. Als gemeente gaan wij niet het initiatief nemen voor een andere locatie voor een zonnepark. En een nieuw initiatief is geen geldige grond om een verleende vergunning in te trekken. Alleen de vergunninghouder kan verzoeken een vergunning in te trekken.

Wij zijn altijd bereid om gesprekken te faciliteren, zoals we dat in het verleden ook gedaan hebben. Maar onze boodschap zoals hiervoor genoemd zal daarin niet anders zijn.

Inleiding

Zowel op 19 als op 20 mei jl. vonden in het kader van de opstelling van RES 1.0 Achterhoek dialoogsessies plaats met raadsleden; tijdens de laatste sessie werd, op doorvragen na informatievoorziening door vertegenwoordigers van Liander, een interessante optie ontwikkeld. Aanvragen voor zon op agrarische bedrijfsdaken kunnen vanwege netcongestie niet worden gehonoreerd. Liander doet er alles aan daarvoor in de toekomst meer mogelijkheden te scheppen, maar is vooralsnog beperkt in uitvoeringscapaciteit en middelen. Technisch schijnt het (wel!) mogelijk te zijn energie-opwek van zon op dak aan het net terug te leveren door gebruik te maken van (de kabel van) een zonnepark vanwaar de opgewekte energie naar het tussen- of schakelstation wordt geleverd. Dit riep het volgende idee op: Zoek plekken in het buitengebied op met een grote concentratie van mogelijkheden van zon op agrarische bedrijfsdaken en werk mee aan het realiseren van een zonnepark in dat gebied; dat kunnen die agrariërs zelf zijn, maar ook de partijen die nu zonneparken aanleggen. Agem zit naar verluidt, al met provincie en Liander in een afrondende onderzoeksfase op welke wijze dit juridisch ingevuld kan worden. Daarmee creëer je toch win-win situaties en groter draagvlak. Het zou mogelijk moeten zijn hiervoor een pilot te ontwikkelen, maar het zou nog meer een uitdaging moeten zijn voor partijen als Liander, AGEM en BerkellandEnergie.

Vraag: Bent u bereid dit idee onder de aandacht te brengen van alle zonnepark-ontwikkelaars (die of een omgevingsvergunning hebben, of hebben aangevraagd, of waarmee een participatieovereenkomst is getekend) en hen te vragen te zoeken naar andere locaties waarvoor meer draagvlak is te verkrijgen vanwege de koppeling die er kan zijn met opwek van zon-energie op (agrarische) bedrijfsdaken in de nabijheid van die locatie?

Antwoord:

Op uw verzoek, in motie M21-04, verlenen wij geen medewerking meer aan nieuwe locaties voor zonneparken. Wij zien geen geldige gronden om de aanvragers formeel te verzoeken om hun aanvraag op te schorten of afstand te doen van hun vergunning.

En hoewel uw idee technisch mogelijk is, lijkt het ons resultaatgerichter om binnen de bestaande mogelijkheden oplossingen te zoeken voor zon op (agrarische) bedrijfsdaken. Zonder daarbij de afhankelijkheid van een zonnepark als voorwaarde op te nemen.

Wel juichen we het onderzoek van Agem van harte toe. En zijn wij erg benieuwd naar de uitkomsten van het genoemde onderzoek, en of dit nieuwe mogelijkheden biedt. En ook het idee van een pilot staan we positief tegenover. Wij zijn hierover in goed contact met Agem en Liander.

Schriftelijke vragen art. 33

Vraag: Bent u bereid aan AGEM en BerkellandEnergie, die nog zeer recent aanvragen voor een omgevingsvergunning voor de aanleg van een zonneveld in Hupsel en voor een zonneweide Twijggraven in Geesteren hebben ingediend, te vragen hun aanvragen op te schorten en te zoeken naar locaties waar meer draagvlak voor is?

Antwoord:

Zie ons antwoord op de vorige vraag.

Inleiding

Tijdens de dialoogsessie werd door de RES-projectorganisatie ook nog een ander bijzondere aspect naar voren gebracht: Uitgaande van het concept RES-bod Achterhoek aan pnRES van 1,35 TWh blijft er – na aftrek van de gerealiseerde en geplande energieproductie van 0,102 TWh zon op dak, 0,178 TWh zon op land en 0,172 TWh wind – nog een restopgave van 0,989 TWh te verdelen over zon en wind. Die verdeling zou neerkomen op 0,618 TWh wind (ca. 30 turbines met een vermogen van 5,5 MW) en 0,280 TWh zon, met een streven dat te realiseren door 0,248 TWh op dak en 0,042 TWh op land. Deze 0,042 TWh zou neerkomen op slechts 50 ha. zonnepark voor alle gemeenten gezamenlijk die deel uitmaken van de RES Achterhoek. Als 0,042 TWh overeenkomt met 50 ha., dan komt 0,178 TWh gerealiseerde en gepland overeen met 210 ha., waarvan 138 ha. in onze gemeente (109,8 +16,2 (Hupsel)+11,5(Twijggraven)).

Vraag:

Deelt u onze opvatting, uitgaande van nog steeds het oorspronkelijke bod in de concept-RES Achterhoek, dat de gemeente Berkelland met de vergunde en in procedure zijnde vergunningen voor het realiseren van zonneparken/-weides/-velden in onze gemeente, in totaal thans 138 ha., wel onze bijdrage heeft geleverd en dat de gemeente Berkelland bij een eventuele verdeling van de restopgave van die 50 ha. aan zon op cultuurgrond, niet alleen achter in de rij mag staan of zelfs daar niet op mag worden aangesproken? Bent u bereid die stelling in te brengen op het moment dat die verdeling aan de orde is en deelt u dan ook onze opvatting, gelijk die van de fractie van het CDA in zijn motie M21-03, dat overeenkomstig de aangenomen motie M21-04 ontwikkelaars voor zon op cultuurgrond er verstandig aan doen geen initiatieven meer voor zon op land in onze gemeente te ondernemen?

*) editie 14 mei 2021 Dagblad Tubantia

Antwoord:

Ja, wij delen uw opvatting dat Berkelland met haar grootschalige zonneparken haar bijdrage aan de RES Achterhoek 1.0 levert. De 140 hectare cultuurgrond is altijd al voor ons de maximum inzet voor Berkelland, en uw motie M21-04 heeft deze nog eens aangescherpt. Dit was en is nog steeds de stelling die wij hanteren in de RES-discussies. Op uw verzoek, in motie M21-04, verlenen wij geen medewerking meer aan nieuwe locaties voor zonneparken.